

METODA TË
ORGANIZIMIT
KOMUNITAR

METODA TË ORGANIZIMIT KOMUNITAR

Ky material është përgatitur nga Shoqata Kombëtare e Punonjësve Social (SHKPS) në kuadër të projektit “Qëndro” që financohet nga Qeveria Italiane dhe zbatohet nga UNICEF në Shqipëri.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

Ambasciata d'Italia
Tirana

Organizimi i komunitetit apo zhvillimi i komunitetit është pjesë përbërëse e veprimit shoqëror. Ai është pararendës ose parakusht i veprimit shoqëror. Në fakt, shumë nga profesionistët e punës sociale e konsiderojnë veprimin social si një shtrirje të organizimit të komunitetit.

Organizimi i komunitetit, siç përcaktohet nga Ross (1955), është një proces me anë të të cilit një komunitet identifikon nevojat ose objektivat e tij, urdhëron ose rendit këto nevoja ose objektiva, zhvillon besimin dhe vullnetin për të punuar në ato nevoja ose objektiva, gjen burimet (të brendshme andlor jashtme) për t'u marrë me këto nevoja ose objektiva, ndërmerr veprime në lidhje me to dhe duke e bërë këtë zgjeron dhe zhvillon qëndrime dhe praktika bashkëpunuese dhe bashkëpunuese në komunitet.

VEPRIMI SHOQËROR

Veprimi social është një proces konfliktual me intensitet të ndryshëm për të sjellë ose parandaluar ndryshime në sistemin shoqëror nëpërmjet procesit të ndërgjegjësimit të njerëzve për realitetet socio-politike dhe ekonomike që kushtëzojnë jetën e tyre dhe duke i mobilizuar ata që të organizohen për të sjellë ndryshimin e dëshiruar, ose për të parandaluar ndryshimin që ndikon negativisht në to, nëpërmjet përdorimit të çfarëdo strategjite që mund t'i konsiderojnë të zbatueshme, me përjashtim të dhunës.

Kështu ne shohim se 'organizimi i njerëzve ose komunitetit ose popullatës së synuar' është filli i përbashkët midis organizimit të komunitetit dhe ndryshimit shoqëror. Në të dyja metodat e punës sociale, njerëzit ndihmohen për të realizuar nevojat ose problemet e tyre dhe për të gjetur zgjidhjen e nevojave të ndjera.

Njerëzit organizohen, bashkëpunojnë dhe punojnë së bashku për një qëllim të pranuar përgjithësisht. Në të dy proceset, domethënë organizimin e komunitetit dhe veprimin shoqëror, identifikimi i nevojës ose problemit është hapi i parë. Ajo pasohet nga ndërgjegjësimi i njerëzve për nevojën apo problemen e tyre urgjent, pra, prioritizimin e problemeve.

Është krijuar një mjeshtësi në të cilin njerëzit e komunitetit ndjejnë besim dhe fitojnë besim se së bashku do të jenë në gjendje të zgjidhin problemet e tyre urgjente ose të plotësojnë nevojat e tyre. Impulsi emocional për të përbushur nevojën dhe për të ndërmarrë veprimet e nevojshme shpejt është i natyrshëm në të dy proceset.

VEPRIMI SHOQËROR

Megjithatë, në veprimin shoqëror, përfshihet ndryshimi i autoritetit dhe i strukturës së pushtetit, i cili kërkon pa ndryshim një shkallë të procesit konfliktual. Është rishpérndarja e burimeve dhe fuqisë. Pra, ne shohim se veprimi shoqëror është organizim i komunitetit me qëllim të sjelljes ose parandalimit të ndryshimeve shoqërore afatgjatë ku përfshihet konfrontimi me autoritetin ekzistues.

Strategjitë dhe taktikat e përfshira në aksionin social si propaganda, protestat, greva, bojkoti, ulja, agjërimi, etj. e bëjnë veprimin social të ndryshëm nga organizimi i komunitetit.

Kur vetëm duke integruar komunitetin për të punuar së bashku dhe duke mobilizuar burimet e disponueshme, zhvillimi nuk është i mjaftueshëm për arritjen e qëllimeve të vendosura, për shkak të akumulimit të fuqisë dhe burimeve është në duart e disa njerëzve që nuk janë të gatshëm të punojnë për komunitetin. zhvillimi, unë veprimi shoqëror hyn në lojë.

Qëllimi i veprimit social është rishpérndarja e fuqisë dhe burimeve, në mënyrë që të gjitha pjesët e komunitetit të marrin pjesë dhe mundësi të barabartë për rritje dhe zhvillim optimal. Pasi të arrihet ky objektiv, pjesëmarrja e njerëzve përdoret për aktivitete konstruktive në komunitet. Pjesëmarrja e njerëzve është termi kyç i përbashkët si në organizimin e komunitetit ashtu edhe në veprimin shoqëror. Veprimi social është, pra, një hap më tej drejt organizimit të komunitetit.

ROLI I PUNONJËSIT SOCIAL NË ZHVILLIMIN E KOMUNITETIT

Puna sociale është një profesion dinamik; gjatësia dhe gjerësia gjeografike e profesionit janë zgjeruar shumë.

Rolet e drejtpërdrejta të punonjësve sociale fillojnë me praktikimin e metodave parësore të punës sociale.

Metodat primare janë metoda pjesëmarrëse me individin, grupin dhe komunitetin. Metodat dytësore janë edhe pjesëmarrëse edhe jo-pjesëmarrëse për të përfituar shoqërinë në përgjithësi. Prandaj, roli i punonjësit social zgjerohet në më të mirën individuale, grupore dhe komunitetin. Punonjësit sociale mund t'i luajnë të gjitha këto role në kontekste të ndryshme dhe në kohë të ndryshme në karrierën e tyre; rolet janë si më poshtë:

Punonjësi i rastit kujdeset për çështjet e individit për të ndihmuar në mënyrë holistikë çdo person problematik. Puna e rasteve ka të bëjë me trajtimin e çështjeve të çdo individi, i cili kërkon ndihmë nga punonjësit e rasteve dhe i zgjidh ato në mënyrë profesionale

Punonjës grapi: kujdeset për trajtimin dhe plotësimin e nevojave psikosociale të grupeve problematike të komunitetit. Formon ekipe, komitete dhe fton delegatët për të përbushur nevojat psikosociale të anëtarëve të grüpuit. Ai përpinqet të zhvillojë cilësinë e lidershipit; të rrisë ndërgjegjësimin e anëtarëve të grüpuit për çështje të ndryshme dhe t'i edukojë ata për zhvillim të qëndrueshëm.

ROLI I PUNONJËSIT SOCIAL NË ZHVILLIMIN E KOMUNITETIT

Organizuesi i komunitetit: roli i rëndësishëm i zhvillimit të moskomunitetit të punonjësit social fillon me organizimin e komunitetit për çështje të ndryshme sociale. Fillimisht, gjithçka ka të bëjë me (Murry G. Ross 1955) nxjerrjen në pah të përputhjes ndërmjet nevojave shoqërore ose objektivave dhe burimeve të disponueshme për t'u marrë me ato nevoja. Duke vepruar kështu zgjerohen dhe zhvillohen qëndrimet dhe praktikat bashkëpunuese dhe bashkëpunuese në komunitet. Më tej, organizatorët e komunitetit duhet të përqendrohen në zhvillimin e aftësive në profesionin emocionues të anëtarëve dhe të krijojnë vetëdije politike. Në këtë mënyrë, anëtarët e komunitetit do të forcohen më shumë dhe do të udhëheqin drejt zhvillimit individual dhe të komunitetit.

Analizuesi i nevojave: Për të përbushur nevojat shoqërore, duhet të ndërmerr analiza e nevojave shkencore, duke i dhënë përparësi. Prandaj, punonjësit social analizojnë nevojat e komunitetit me ndihmën e anëtarëve të komunitetit dhe u japid përparësi atyre. Grupe të ndryshme klientësh, zyrtarë qeveritarë të OJQ-ve të komunitetit marrin pjesë aktive në procesin e analizës së nevojave dhe ideve të anëtarëve për t'u inkorporuar me propozimet e nevojave të komunitetit.

ROLI I PUNONJËSIT SOCIAL NË ZHVILLIMIN E KOMUNITETIT

Menaxheri i projektit: Punonjësit socialë profesionistë drejtojnë gjithmonë një projekt ose program të sanksionuar për përfitime të komunitetit. Punonjësit socialë kanë një rol jetik në analizimin, zbatimin dhe menaxhimin e projektit. Ata janë të trajnuar në përgatitjen dhe administrimin e projekteve dhe njojin çdo impuls të individit, grupit dhe komunitetit. Pjesëmarrja aktive me grupe të ndryshme të komuniteteve të ndryshme mund të kontribuojë jashtëzakonisht mirë në zhvillimin e komunitetit.

Menaxheri i mesëm: të cilët ndihmojnë anëtarët e komunitetit të marrin shërbimet nga qeveria; veçanërisht ai është një menaxher ndërmjetës në organizimin e programeve të sigurimeve shoqërore, sigurimeve të përgjithshme dhe sigurimeve shëndetësore të ofruara për përfituesit e ndryshëm të shoqërisë. Ai është menaxher aktual i mesëm ndërmjet punëdhënësit dhe punonjësit në marrëveshjet kolektive dhe merr sanksione me përfitimet e ndryshme nga një punëdhënës në këndvështrimin e mirëqenies së punës.

ROLI I PUNONJËSIT SOCIAL NË ZHVILLIMIN E KOMUNITETIT

Lehtësuesi: Punonjësit social lehtësojnë përfitimet e ndryshme të ofruara nga qeveria, OJQ-të, agjencitë ndërkomëtare si OBSH, UNICEF, OBT, OKB për të varfërit, të përjashtuarit nga shoqëria, individët dhe grupet e pafavorizuara ose të pafuqishme dhe pjesët e marginalizuara të shoqërisë.

Këshillues: çdo individ i shoqërisë ka një karakter unik në natyrë, prandaj individualizimi i njerëzve dhe përmبushja e nevojave të tyre është detyra më e rëndësishme përpara punonjësve socialë. Ndërveprimi kuptimplotë dhe shkencor midis punonjësve socialë dhe çdo individit të shoqërisë pritet në pamjen paraprake të këshillimit, i cili është zgjidhja e vetme për të trajtuar çështjet e anëtarëve të komunitetit dhe individëve, sjellja e të cilëve është problematike. Një përpjekje e tillë ndihmon në përmirësimin e tolerancës midis të gjithëve dhe çon në zhvillimin e komunitetit.

ÇFARË DUHET KONSIDERUAR PJESEMARRJE KOMUNITARE

Pjesëmarrja komunitare nënkuption mundësinë që iu jepet njerëzve për të zhvilluar njohuritë dhe aftësitë e tyre për të fituar më shume eksperience, nëpërmjet marrjes përsipër të më shumë përgjegjësive. Në të kundërt njerëzit ndihen të përjashtuar nga zgjidhja e problemeve të komunitetit kur atyre iu jepet mundësia për të shfrytëzuar dhe kontrolluar burimet që iu nevojiten për të përmirësuar nivelin e tyre të jetesës. Pra:

- Pjesëmarrja qytetare është një process aktiv nëpërmjet së cilit përfituesit influencojnë drejtimin dhe zbatimin e një projekti zhvillimi
- Pjesëmarrja qytetare është e lidhur me kontrollin e organizuar të burime
- Pjesëmarrja është e lidhur me vendim-marrjen, kontrollin dhe koordinimin

**Cili është qëllimi
nxitjes së
pjesëmarrjes
komunitare?**

Pjesëmarrja komunitare:

- Rrit eficencën dhe efektivitetin
- Rrit kapacitete lokale
- Rrit qëndrueshmërinë
- Forcon lidhjet brenda komunitetit
- Forcon demokracinë
- Evidenton liderat e komunitetit
- Ul vartësinë nga agjencitë e huaja

ÇFARË DUHET KONSIDERUAR PJESËMARRJE KOMUNITARE

- Duhet të sigurohemi për një pjesëmarrje sa më të gjërë
- Jepni sa më shumë informacion
- Diskutoni hapur të gjitha cështjet apo problemet
- Përfshini në proces një lehtësues që mban qëndrim asnjanaës
- Sigurohuni që secilit i është dhënë mundësia trë thotë fjalën e vet dhe asnjë grup mos ndihet i përashtuar
- Shpenzoni energji dhe para aq sa të jetë e nevojshme për tu realizuar si duhet aktiviteti.

**Çfarë duhet pasur
parasysh për të
siguruar
pjesëmarrjen e
komunitetit?**

Disa nga sfidat e pjesëmarrjes së komunitetit

- Procesi kërkon durim, pasi rezultatet nuk mund të arrihen menjëherë
- Duhen marrë në konsideratë pikëpamje të ndryshme. Qëllimi është përfshirja e sa më shumë grupeve, vecanërisht grave, të rinjve dhe personave me aftësi të kufizuar...etj. (grupet vulnerabël)
- Nxitja e komunitetit për të marrë vetë situatën në kontroll për të mos pritur që të tjerët të vendosin për të.
- Pranimi i vendimeve që merr komuniteti.
- Hartimi i një plani rezervë se si duhet vepruar në rastet kur komunitet nuk bie në konsensus.
- Rezistenca e strukturave të ndryshme lokale apo qëndrore për të bashkëpunuar.

5

**llojet e pushtetit që mund të
ushtrohen nga qytetarët mund të
jenë:**

Pushteti informativ për të prezantuar këndvështrime të ndryshme

Pushteti simbolik rritja e ndërgjegjësimit për cështje të caktuara

Pushteti institucional fuqia për ti bërë institucionet të veprojnë në përputhje me misionet.

Pushteti material fuqia për të ushtruar situata konkrete

Pushteti për partneritet fuqia për të krijuar aleanca dhe partneritete

Shoqata Kombëtare e Punonjësve Socialë

